

Ar pilietybės išsaugojimas turės įtakos žmogaus draustumui privalomuoju sveikatos draudimu?

Pilietybę išsaugantys Lietuvos piliečiai, gyvenantys Lietuvoje arba atvyksiantys gyventi į Lietuvą ir tapsiantys nuolatiniais jos gyventojais, jei Lietuvoje mokės socialinio draudimo įmokas arba, išimtiniais atvejais, bus draudžiami valstybės lėšomis, galės naudotis priklausančiomis ligonių kasų kompensuojamomis sveikatos priežiūros paslaugomis.

Toks principas, kai teisė į Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) biudžeto lėšomis kompensuojamą sveikatos priežiūrą priklauso nuo žmogaus nuolatinės gyvenamosios vietos bei šalies, kurioje mokamos privalomojo sveikatos draudimo įmokos, vieningai galioja visose Europos Sąjungos (ES) valstybėse.

Kitose valstybėse gyvenantiems Lietuvos piliečiams bus taikomi tų valstybių sveikatos draudimą, teisę į sveikatos paslaugas reguliuojantys teisės aktai.

Jei žmogus gyvens Lietuvoje, tačiau jam bus taikomi kitos ES valstybės teisės aktai, tokiu atveju jis nedalyvaus privalomojo sveikatos draudimo sistemoje Lietuvoje. Pavyzdžiui, šiandien nemažai Lietuvoje gyvenančių jos piliečių dirba kitose ES valstybėse ir socialiniu bei privalomuoju sveikatos draudimu yra draudžiami pagal valstybės, kurioje vykdo ekonominę veiklą, teisės aktus.

Papildoma informacija:

- Žmogaus ir visuomenės sveikata yra viena svarbiausių visuomenės vertybių. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, jog žmonių sveikatos apsauga yra konstituciškai svarbus tikslas, viešasis interesas, o rūpinimasis žmonių sveikata – valstybės funkcija. Vykdam šią funkciją, Lietuvoje sukurta ir veikia veiksminga sveikatos apsaugos sistema.
- ES teisės aktai užtikrina, kad jos teritorijoje judantys žmonės neprarastų įgytos socialinės apsaugos, kurios viena iš rūšių yra privalomasis sveikatos draudimas, ir socialinės apsaugos srityje nebūtų diskriminuojami dėl pilietybės, lyties, rasinės arba etninės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, pajamų ir panašiai.
- Teisę dalyvauti privalomojo sveikatos draudimo sistemoje turi visi Lietuvoje nuolat gyvenantys jos piliečiai ir užsieniečiai. Taip pat – laikinai Lietuvoje gyvenantys ir teisėtai dirbantys užsieniečiai bei jų nepilnamečiai šeimos nariai, nelydimi nepilnamečiai užsieniečiai, užsieniečiai, kuriems suteikta papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje bei užsieniečiai, drausti privalomuoju sveikatos draudimu tarptautinių sutarčių pagrindu. Kitaip tariant, sveikatos draudimo sistema apima ne tik Lietuvoje gyvenančius piliečius, tačiau ir užsieniečius.
- Žmonių, kurie draudžiami privalomuoju sveikatos draudimu valstybės lėšomis, kategorijos yra apibrėžtos sveikatos draudimo įstatyme. Tarp jų – vaikai ir jaunuoliai iki 18 metų amžiaus, moterys nėštumo ir gimdymo atostogose, aukštųjų mokyklų studentai, studijuojantys pagal nuolatinės studijų formos studijų programas, žmonės su negalia, Užimtumo tarnyboje įsiregistravę bedarbiai ir kiti.